

субординацію та координацію складових, з огляду на це в роботі запропоновано ієрархічну структуру механізму стратегічного управління витратами.

Аналіз й узагальнення підходів до економічного змісту механізму дав змогу сформулювати власне визначення механізму стратегічного управління витратами – це сукупність економічних, організаційних та управлінських процедур, інструментів та методів, спрямованих на досягнення конкурентних переваг через максимальне задоволення потреб споживачів в довгостроковій перспективі при обґрунтованій, заданій і контрольованій величині витрат. Основною умовою розробки механізму стратегічного управління витратами підприємства є наявність складових його ефективної роботи. Окрім умов, що забезпечують ефективну реалізацію механізму стратегічного управління витратами важливим є відповідність розробленої структури механізму конкретним умовам господарювання[2, с. 345-346].

Список використаної літератури

1. Горелкіна А.Л. Оптимізація системи управління витратами// Державне управління. –2006, № 2. – С. 251-255.
2. Мізюк Б.М. Стратегічне управління: підручник. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – Л.: Магнолія плюс, 2006. – С. 392.
3. Партин Г. О. Формування стратегічної моделі управління витратами підприємства // Фінанси України. - 2004. - № 11. - С.124-133.
4. Цал-Цалко Ю.С. Витрати підприємства: навчальний пос. – К.: ЦУЛ, 2002. – С. 556.
5. Шульга В.М., Марченко С.В. Управління витратами в виробництві // Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. Збірник наукових праць. – Київ. – 2003. – № 4. – С. 39-43.

УДК: 658.5

БІЗНЕС-ПРОЦЕСИ ТОРГІВЛІ ЯК ОБ'ЄКТИ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ ТА ЇХ ОПТИМІЗАЦІЯ

В.С. Рудницький

*ЛБС УБС НБУ, вул. С. Стрільців, 11, м. Львів, Україна, 79053,
e-mail: tsrud@bigmir.net*

О. Рудницька

*ЛКА, вул. Т. Барановського, 10, м. Львів, Україна, 79053,
e-mail: tsrud@bigmir.net*

У сучасних умовах одним з важливих об'єктів управлінського обліку виступають бізнес-процеси. Бізнес-процес – дія або сукупність дій, що має вхідний ресурс, додає вартість до нього та забезпечує вихідний продукт для внутрішнього або зовнішнього споживача.

Оптимізація бізнес-процесів є одним з аспектів організаційного розвитку, за якого ряд дій приймається власником процесу для виявлення, аналізу та покращення існуючих бізнес-процесів на підприємствах торгівлі у відповідності з поставленими цілями і завданнями, таких як збільшення прибутку і продуктивність, зниження витрат тощо. Також поліпшення

бізнес-процесів, за якого досягається поліпшення якості продукту або послуги, з метою їх відповідності потребам клієнтів і споживачів [1].

Виділяють такі принципи оптимізації бізнес-процесів на торговельних підприємствах: відповідність поліпшення бізнес-процесів стратегічним цілям підприємства; орієнтація на внутрішніх та зовнішніх споживачів; наявність критеріїв оптимізації бізнес-процесів; наявність власників бізнес-процесів, які відповідальні за їх реалізацію та/або удосконалення.

Перш, ніж розпочинати роботу з оптимізації, необхідно описати існуючі на підприємстві бізнес-процеси “як є” (створити їх моделі). Описи повинні бути чіткими, однозначними й охоплювати рівень, на якому видно конкретну роботу співробітників. Обсяг моделей може бути різним: як по окремо виділеному бізнес-процесу, так і по групі взаємозв'язаних бізнес-процесів. Оцінюючи оптимальність в першу чергу необхідно аналізувати кожну частину бізнес-процесу, що виконується конкретним виконавцем. Проаналізувавши процедуру і визначивши її явні недоліки, можна оцінити оптимальність управління бізнес-процесом, а також групи процесів.

На наступному етапі необхідно розробити пропозиції щодо виправлення виявлених недоліків, перебудувати модель процесу, враховуючи дані пропозиції, переглянути моделі взаємозв'язків та дії виконавців і кандидатури (посади чи відділи) самих виконавців, а також поліпшити засоби праці.

У літературі знаходимо, що на завершальному етапі необхідно оцінити можливі погіршення від запропонованих покращень в інших місцях процесу [3]. Проте, на нашу думку, таку діагностику потрібно провести також ще і у системі взаємозв'язаних процесів, в яку входить досліджуваний об'єкт. А також відзначимо, що доцільно при оптимізаційних діях експертів щодо бізнес-процесів періодично контролювати даний аспект: щоб наше удосконалення в одному місці не принесло більше недоліків за рахунок порушень в іншому місці у системі процесів.

З метою забезпечення успішної діяльності підприємствам торгівлі необхідно постійно розвиватися та вдосконалювати свої бізнес-процеси у відповідності до ринкових умов та потреб споживачів.

На думку Козаченко О.В. “оптимізація бізнес-процесів – це комплекс взаємопов'язаних управлінських, організаційних та інформаційних заходів, об'єднаних певною технологією, спрямований на поліпшення показників як окремих процесів, так і показників діяльності підприємства в цілому з метою задоволення потреб та очікувань зацікавлених сторін” [2].

На жаль, на сучасному етапі впровадження процесного підходу до управління часто показує певну відсутність у менеджменту зацікавленості в оптимізації на українських торговельних підприємствах.

Така тенденція може бути обумовлена широким колом проблем, які виникають під час впровадження процесного управління на підприємствах, а саме відсутністю єдиного підходу до формування понятійно-категоріального апарату, а також науково-обґрунтованих досліджень переваг та недоліків оптимізації бізнес-процесів на конкретному об'єкті; відмовою від оптимізації через формальне впровадження процесного управління; нерозумінням мети оптимізації бізнес-процесів та відсутністю практичних навичок її проведення.

Поліпшення бізнес-процесів (Business process improvement, BPI) – системний підхід, що дозволяє підприємствам оптимізувати свої бізнес-процеси для досягнення більш ефективних результатів діяльності [4].

Оптимізація бізнес-процесів підприємств торгівлі має переслідувати наступні цілі: скорочення витрат, тривалості та кількості помилок у кожному з проаналізованих процесів; формування у працівників підприємства та керівників чіткого розуміння: як, коли, хто, та що необхідно робити для досягнення поставлених завдань на певній ділянці; інтегрування зі стратегією підприємства та ключовими показниками її ефективності; зростання керованості підприємства; покращення взаємодії між працівниками та підрозділами підприємства; наближення до сертифікації за вітчизняними та міжнародними стандартами; зростання інвестиційної привабливості.

Отже, оптимізація бізнес-процесів торговельних підприємств є дієвим інструментом забезпечення ефективності у сучасних умовах, сприяє збільшенню прибутку і зростанню результативності в цілому, зниженню витрат, поліпшенню якості товарів та обслуговування з метою їх відповідності потребам клієнтів і споживачів.

Список використаних джерел

1. Cook S. Process improvement: a handbook for managers / S. Cook. - Aldershot, Hampshire, England; Brookfield, Vt., USA: Gower, 1996. – 162 p.
2. Корзаченко О.В. Оптимізація бізнес-процесів українських підприємств: проблеми та перспективи / О.В. Корзаченко // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http // www.ej.kherson.ua / journal / economic_03 / 15.pdf](http://www.ej.kherson.ua/journal/economic_03/15.pdf). – Дата доступу: 19.02.2015.
3. Сіменко І.В., Косова Т.Д. Аналіз господарської діяльності учеб.-метод. пособие / І. В. Сіменко, Т.Д. Косов - К. : "Центр учбової літератури", 2013. - 384 с.
4. Харрингтон Дж., Эсселинг К.С., Нимвеген Х.В. Оптимизация бизнес-процессов. Документирование, анализ, управление, оптимизация / пер. с англ. / Дж. Харрингтон, К.С. Эсселинг, Х.В. Нимвеген. - СПб.: "Азбука", 2002. – 311 с.

УДК 657.3

УПРАВЛІНСЬКА ЗВІТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ: ОЦІНКА ЯКОСТІ

І.Б. Садовська

*Луцький національний технічний університет, м. Луцьк, Україна,
irina_sadovska@ukr.net*

Підвищення якості управлінської звітності є необхідним компонентом системи сучасного менеджменту. В науковому середовищі все більше з'являється публікацій, в яких головний акцент стосується якості управлінської звітності [2; 3; 4; 5]. Якість є характерною ознакою для всіх ключових сфер економіки.

Якість, як філософське поняття, вперше сформулював Арістотель, розглядаючи якість як видову відмінність сутності. У Великому українському тлумачному словнику якість визначено як ступінь вартості, цінності, придатності чого-небудь для його використання за призначенням,